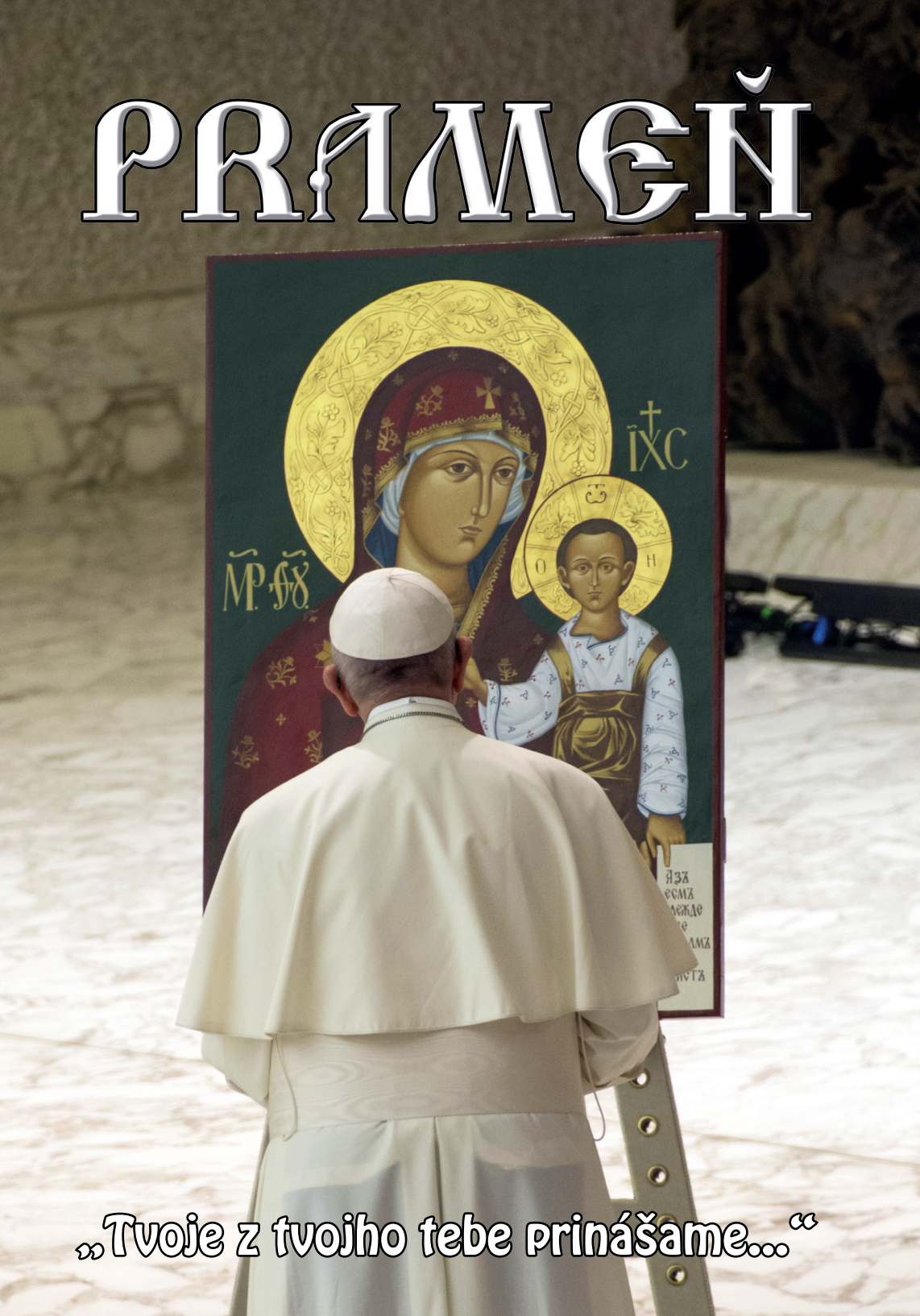
PRAMEŇ

„Tvoje z tvojho tebe prinášame...“

Poddiakonát 8. december 2018

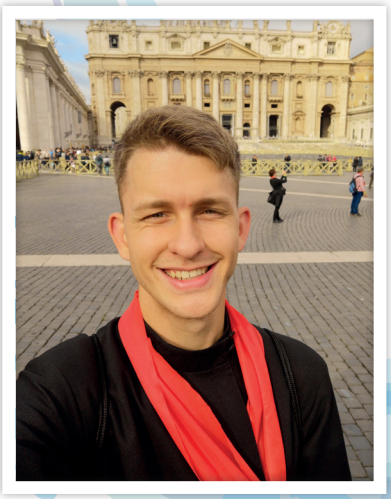
Drahí čitatielia časopisu Prameň!

Práve prežívame posledné dni príprav na sviatky Kristovho narodenia.

Keď sa rozhliadneme okolo seba, zistíme, že v tomto predvianočnom zhone nie sme sami, ibaže niektorí sa starajú hlavne o to, aby všetko vyzeralo čo najlepšie, ale iba zvonku. A ako to bolo pred dvomi tisícročiami? Narodil sa Ježiš v perfektne upratanom a vyzdobenom byte v Betleheme? Samotný Boh, hodný kráľovských darov, sa narodil ako bezbranné dieťa v chudobe a pokore, no medzi ľuďmi, ktorí jeho príchod očakávali radostne, s otvoreným srdcom.

Pred viac ako 25 rokmi, na prelome rokov 1992/1993, uzrelo svetlo sveta aj prvé číslo časopisu prešovských bohoslovcov. Dostal meno Prameň, aby sa stal prameňom informácií zo seminárneho života nielen pre budúcich bohoslovcov.

Zároveň sa končí Rok výročí Prešovskej archieparchie, počas ktorého sme mohli putovať spolu s pútnikmi z celej metropolie do Ríma. V tomto roku sme si pripomenuli mnohé významné momenty, ktoré boli pre nás nezaslúženou milosťou a obohatením.

V mene celej redakčnej rady Vám prajem, aby ste sa počas týchto sviatkov dokázali aspoň na krátku chvíľu zastaviť, zakúsiť to skutočné čaro Vianoc, ktorým je narodenie Krista v našich srdciach, spájajúceho ľudí nielen pri štedrovečernom stole.

Christos Raždajetsja!

Richard Fučko

šéfredaktor časopisu Prameň

Nový akademický rok sme začali 18. septembra 2018 slávnostným otvorením v Divadle Jonáša Záborského v Prešove. Predchádzali mu duchovné cvičenia v Juskovej Voli s o. Jonášom, studitom pôsobiacim na Ukrajine.

BLESKOVÉ SPR

Aj zvyšok septembra pokračoval slávnostne – 20. septembra začalo trojdnie konferencií, predelené evanjelizačným koncertom pre mladých v kine Scala. Vyvrcholením týchto dní bola archijerejská svätá liturgia v Ľutine za účasti kardinála Leonarda Sandriho, prefekta Kongregácie pre východné cirkvi, i mnohých biskupov zblízka i zďaleka.

Začiatkom októbra (4. – 9. 10.2018) sme boli súčasťou ďakovnej archieparchiálnej púte do Ríma. Čo všetko nám táto púť dala a čo sme si z nej odniesli, sa dočítate na nasledujúcich stránkach časopisu.

Dňa 16. októbra 2018 sme do našich radov oficiálne prijali 12 prvákov, ktorí pri tejto príležitosti dostali kňazský civil – košeľu a kolárik – tie sa stali ich uniformou nielen na fakulte. Súčasťou týchto prijímačiek bol aj futbalový zápas proti výberu seminára, ktorý prváci prehrali so cťou s výsledkom 2:11.

O necelý mesiac neskôr, 13. novembra 2018, nadišiel časobliečky bratov druhákov. Na sviatok sv. Jána Zlatoústeho dostali 10 bohoslovci podriasnik, vrchný odev, ktorý ich odteraz bude sprevádzať každý deň. Je znakom, že prežili aspoň rok v seminárnom spoločenstve. Tento klerický odev ich odlišuje od sveta a poukazuje na ich túžbu nasledovať Ježiša.

ÁVY zGKS

V predvečer sviatku sv. Mikuláša sa seminaristi pripravovali na jeho príchod spolu s biskupmi modlitbou Veľkej večierne s lítiou, ktorou začal večerný program spojený so slávnostnou večerou. Celý program mali na starosti tretiaci, ktorí so sv. Mikulášom chodili aj počas nasledujúcich dní po Prešove a navštevovali rôzne sociálne zariadenia, hospice a školy.

Na sviatok Počatia Presvätej Bohorodičky prijali 7 piataci vkladaním rúk prešovského arcibiskupa Jána subdiakonát, nižšie kňazské svätenie, ktorým sú znova o krok bližšie k službe diakona a ku kňazskej vysviacke. Poslaním subdiakona je poslúchovať v chráme, ktorého krásu miluje.

Jubilejný rok Prešovskej archieparchie sa spolu s kalendárnym rokom chýli ku koncu. Jeho vyvrcholenie sa uskutočnilo 11.12.2018 bohatým kultúrnym programom v Divadle Jonáša Záborského v Prešove. Bohoslovci s radosťou prijali pozvanie na galavečer, počas ktorého vystúpili mnohé známe tváre folklórnej i gospelovej hudby. Večerný program bol sprevádzaný pozdravmi a krátkymi exkurzmi do histórie archieparchie.

TVOJE Z TVOJHO

Tebe prinášame...

Drahí bratia a sestry!

Večné mesto žilo začiatkom mesiaca október prítomnosťou veriacich zo Slovenska, ktorí pricestovali na ďakovnú púť Prešovskej gréckokatolíckej archieparchie. Okolo 1 300 účastníkov prišlo poďakovať za 200 rokov od zriadenia Prešovskej eparchie pápežom Piom VII. a za ďalšie významné výročia. V sobotu ich na osobitnej audiencii prijal Svätý Otec František. Ide o historickú udalosť, pretože i keď slovenskí veriaci už boli účastníkmi viacerých osobitných pápežských audiencií, po prvýkrát udelil Svätý Otec osobitnú audienciu gréckokatolíckym pútnikom zo Slovenska.

Keď slovenských pútnikov Svätému Otcovi predstavoval prešovský arcibiskup a metropolita Mons. Ján Babjak SJ, uvedomoval som si vážnosť historického okamihu. Veď s Večným mestom sme historicky aj duchovne hlboko spätí. Tu pred 1155 rokmi naši vierozvestovia so svojimi žiakmi obhajovali pre nás zrozumiteľný liturgický jazyk a liturgiu. Vo Večnom meste v čase totality mnohí naši kňazi a vladykovia prinášali obetu odlúčenosti

> Ježiš zaklopal na srdcia našich seminaristov a povedal: „Poď za mnou!" Neváhali...

Otcom otec arcibiskup a metropolita povedal: *„Drahý Svätý Otče! Pán Boh našej Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku v tomto čase mocne žehná. Je to zaiste ovocie kríža, ktorý naša Cirkev mohla z Božej milosti verne niesť na svojich pleciach a tak zakúsiť jeho nekonečnú lásku, mocnejšiu ako smrť...,“* vnímal som túto chvíľu aj po čase života v slobode ako zázrak a veľký dar od Boha.

Umlčaná Cirkev žije a rastie. Rozrástla sa a dnes našu Gréckokatolícku cirkev na Slovensku vedú traja vladykovia v dvoch eparchiách a jednej archieparchii. Máme metropolitné usporiadanie. Vďaka Božej milosti máme dostatok kňazov a kňazských povolaní. Naša teologická fakulta získala štatút cirkevnej fakulty a náš kňazský seminár je plný.

Nevdojak sa natláča otázka, k čomu nás teraz Cirkev pozýva?

Pápež František hneď dával odpoveď: *„Povzbudzujem vás, aby ste si chránili vašu byzantskú tradíciu, ktorú som sa aj ja od mladosti učil poznávať a milovať: odhaľte ju a žite ju naplno – ako učí Druhý vatikánsky koncil –, venujúc veľkú po-*

> Pápež odkazuje: „Povzbudzujem vás, aby ste si chránili vašu byzantskú tradíciu, ktorú som sa aj ja od mladosti učil milovať a poznávať...“

od svojho domova a boli úzko spojení s Cirkvou v bývalom Československu. Keď na audencii so Svätým

zornosť spôsobom evanjelizácie a katechézy, pri ktorých – ešte prv než pastieri – sú protagonistami rodičia a starí rodičia, od ktorých sme sa mnohí naučili prvé modlitby a kresťanský spôsob života. Vďaka otcom, mamám, starým rodičom aj všetkým vychovávateľom, ktorí ste tu prítomní, za vaše neodmysliteľné svedectvo!“

Po jeho slovách som vo svojom vnútri cítil, že je potrebné ďakovať za plný seminár, za rodičov, ktorí vychovávali svojich synov vo viere v Boha a za to, že keď Ježiš zaklopal na srdcia našich seminaristov a povedal: *„Poď za mnou!“* neváhali... Za Cirkev, za dar viery a povolania ku kňazstvu sme spolu ďakovali v rímskych bazilikách.

Cesta formácie nie je jednoduchá. Znejú nám na nej slová proroka Izaiáša: *„To ja posielam svojho vyslanca pred tebou.“* To, čo Izaiáš predpovedal, sa stalo. Židia sa vrátili. Vybudovali svätyňu v Jeruzaleme. Zdá sa, že všetko sa vrátilo do normálu, čo má na mysli evanjelium, keď hovorí, že teraz sa spĺňa Izaiášovo proroctvo. Iba teraz, keď Ján stojí na púšti a ľudia k nemu prichádzajú, Boh vyvádza svoj ľud zo zajatia. Aj teraz je čas nového východu zo zajatia – zo zajatia egoizmu, nelásky, internetu, sekularizmu a iných otroctiev. Dostali sme pozvanie, je potrebné sa naň pripraviť. Obstoja len tí, ktorí stavajú na Kristovi.

Odpoveď na otázku, k čomu nás Cirkev pozýva, umocnila aj výzva nášho vladyku, keď v jednom zo svojich príhovorov povedal:

„Našou úlohou je odovzdávať pochodeň života svojim bratom a sestrám vo viere a vo všetkých ľuďoch zapaľovať oheň radosti zo spoločnej účasti na živote Krista a so vzkrieseným Kristom víťaziť nad smrťou.“

Miroslav Dancák
rektor seminára

*Priprav sa, Betlehem, a vyzdob sa, Efrata! * Raj, otvor svoje brány všetkým. * Lebo v jaskyni už vyklíčil z Panny Strom života. * Jej lono je duchovný raj s božským ovocím spásy. * Keď z neho okúsime, * život si zachránime. * Nezomrieme ako Adam. * Kristus prichádza na svet, * aby obnovil v človekovi svoj zničený obraz.*

Христос раждается!
Славіте Єго!

Redakcia časopisu Prameň
Vám praje požehnané prežitie
sviatkov Kristovho narodenia,
veľa Božieho požehnania,
šťastia, lásky a pokoja
do Vašich rodín.

Tajomstvo hviezdy

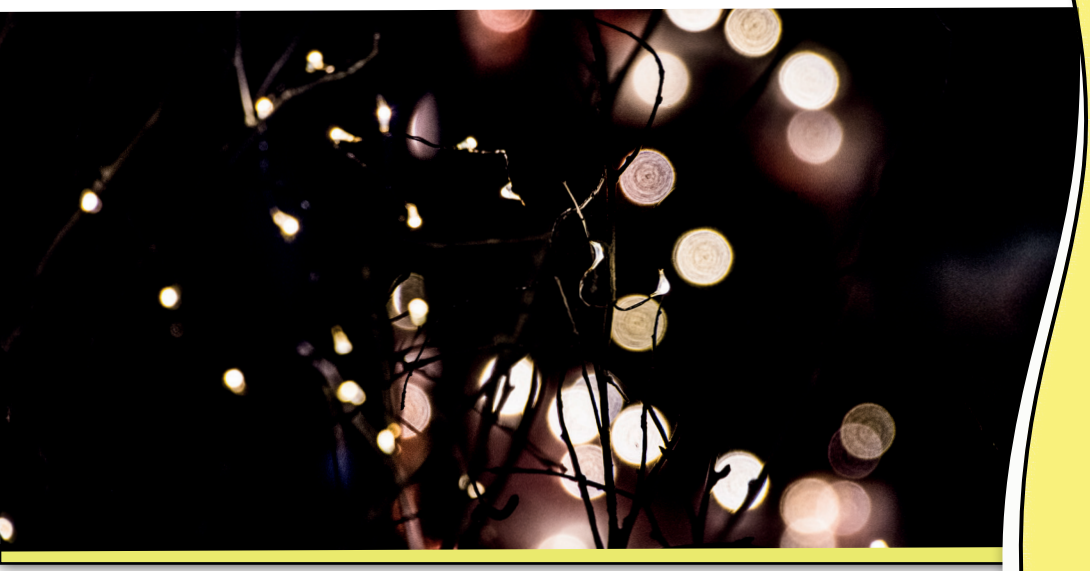
Sv. Efrém Sýrsky

V nasledujúcich riadkoch budeme počuť hlas jedného z veľkých cirkevných otcov sýrskej tradície, sv. Efréma (4. stor.). Bol to veľmi plodný a zaujímavý spisovateľ, obhajca pravej náuky proti heréze arianizmu, veľký učiteľ pokánia a duchovného života, tvorca kresťanských hymnov. V nasledujúcich slovách Efrém medituje nad mudrcami z Východu a hviezdou, ktorá ich viedla k Ježišovi. Aj vo stvorených veciach, ktoré neboli obdarené životom, vidí prostriedky, ktorými sa Boh vie osláviť a uskutočniť svoje plány.

Zjavila sa hviezda, lebo proroci zanikli. Došla hviezda, aby ukázala, kým je Ten, na ktorého sa vzťahovali slová prorokov. Tak, ako sa kvôli Ezechiášovi slnko posunulo zo západu na východ (2 Kr 20, 8 – 11), rovnako aj z ohľadu na dieťa v jasliach hviezda postupovala z východu na západ. Znak slnka predstavoval pre Izrael výčitku. Mágovia zahanbili ten istý ľud darmi, ktoré priniesli. Prišli so svojimi znakmi sťa proroci, aby svedčili o Kristovom narodení, aby vtedy, až sa zjaví, nebol pokladaný za cudzieho, ale aby každé stvorenie poznalo jeho narodenie. Zachariáš onemel a Alžbeta počala, aby všetky krajiny pochopili a poznali jeho príchod.

Ak sa aj hviezda na chvíľu ukryla pred očami mudrcov, bolo to preto, aby sa nevydali do Betlehema známou a jednoduchou cestou. Boh ju pred nimi ukryl, aby Izraelitov podrobil skúške. Mágovia totiž mali prísť najprv do Betlehema, aby im znalci rozprávali o Pánovom narodení a aby získali pravdivé svedectvo z úst prorokov a kňazov. A stalo sa tak aj preto, aby mudrci pochopili, že mimo chrámu, ktorý je v Jeruzaleme, nejestvuje iná vláda.

Mudrci z Východu boli osvietení hviezdou, pretože židia sa stali slepými, keď sa zjavilo Slnko – Kristus. A bol to Východ, ktorý ako prvý vzdal úctu Kristovi, ako predpovedal Zachariáš: *„Východ dá svetlo z výsosti“* (porov. Lk 1, 78). Keď hviezda priviedla mudrcov k Slnku, zastavila sa, akoby dorazila do cieľa a ukončila svoj beh. Ján bol hlasom, ktorý zvestoval príchod Slova. No keď sa Slovo vtelilo, aby ho bolo možné počuť a aby sa zjavilo, vtedy sa ozval hlas,

ktorý mu pripravoval cestu: *„On musí rásť a ja sa musím umenšovať“* (Jn 3, 30).

Keby mágov, ktorí vzdávali hold hviezdam, svojím jasom nesprevádzala hviezda, neboli by sa vydali na cestu za svetlom. Hviezda pritiahla ich lásku a prostredníctvom svetla, ktoré hasne, spojila ich so Svetlom, ktoré nepominie. Kvôli Ezechiášovi stvorenia dostali znak – spätný chod slnka, aby poznali, kto je Ten, čo prevádza zo smrti do života. Podobne aj kvôli mudrcom bol daný znak, ktorý akoby hovoril za všetko stvorenie. Napriek zákonom prírody hviezda pripravila cestu mudrcom, upozornila ich, aby dôverovali Bohu, ktorý bol poddajný ľuďom, aby im pripravil cestu do jeho kráľovstva. Podobne, ako sa slnko zatmelo, keď zomieral, aby sa o tom dozvedelo všetko tvorstvo, tak sa ukázala aj hviezda, aby všetky kraje spoznali Božieho Syna, ktorý mal prísť; zjavila sa, a potom zhasla. Radostná hviezda sa ukázala v čase radostného narodenia; v čase smutnej smrti zasa nastala smutná temnota. Ako bol Ezechiáš oslobodený od smrti viditeľnej, tak boli mudrci oslobodení od smrti ukrytej.

I otvorili svoje pokladnice a odovzdali mu dary: zlato – pre jeho ľudskú prirodzenosť; myrhu – na znak jeho smrti; kadidlo – pre jeho božskú prirodzenosť. Alebo inými slovami: zlato ako Kráľovi; kadidlo ako Bohu; myrhu ako tomu, ktorý mal byť zabalzamovaný. A ešte inými slovami: zlato, lebo si ho treba vážiť, aj keď úcta patrí jeho pánovi; myrhu a kadidlo preto, aby sa poukázalo na lekára, ktorý má uzdraviť rany Adama.

Preložil
o. Marko Durlák

Keď začal vyvierať

O začiatkoch nášho časopisu

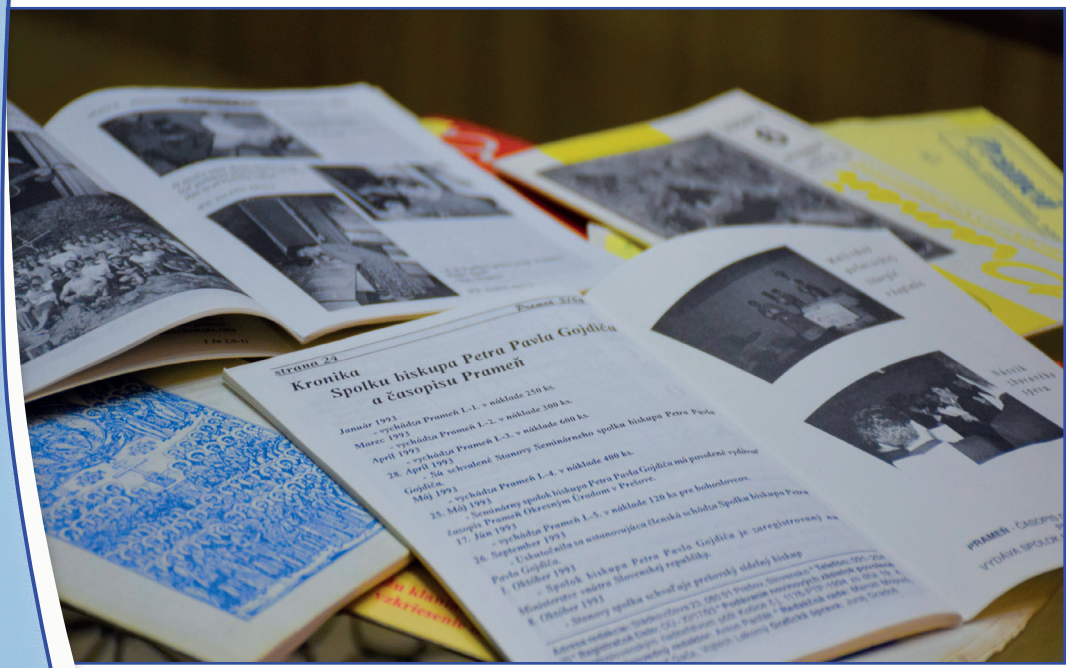
Prameň vznikol tesne pred rokom 1993, v súčasnosti má teda už viac ako 25 rokov. O jeho začiatkoch sme sa rozprávali s o. Jurajom Gradošom, prvým šéfredaktorom časopisu Prameň.

Práve Vy ste stáli pri zrode tohto časopisu. Ako to vnímate s odstupom času?

Ako dobrú školu nielen pre seba, ale i pre ostatných. Vtedy som si ani nepomyslel, kam Boh povedie moje kroky, kde budem po 25 rokoch pôsobiť. Myslím si, že na to by mali myslieť všetci, nielen bohoslovci. Boh nás formuje tak, že nenarúša našu slobodnú vôľu. Dáva nám výzvy či už v podobe kríža, v podobe núdzneho, alebo ako v tomto prípade, v podobe projektu, ktorý má prinášať ovocie pre mnohých.

Čo predchádzalo vydaniu prvého Prameňa?

Veľa „problémov“. Boli to technické problémy – kto ho bude vydávať, ako ho zrealizujeme... No aj obsahové – ako sa bude volať, čo v ňom bude napísané, kto bude písať... Na počiatku nič z toho nebolo jasné. Bola iba vôľa vtedajšieho rektora otca Jána Köryho, ktorý si ma ako absolventa SPŠE v Michalovciach zavolal do rektorovne a povedal mi, že by sme mohli vydávať časopis. Som mu vďačný za dôveru, ktorú do nás

vtedy vložil. Nechal nás vybrať názov, formát, obsah... Jednoducho nám nechal voľnú ruku a verím, že sme jeho dôveru nesklamali.

Ako potom vznikol názov Prameň?

Spomínam si na to už matne, ale so spolužiakmi sme na hodinách na fakulte nie vždy dávali pozor. A boli tu i prestávky. Práve vtedy sme navrhovali rôzne názvy. Na všetky si už nespomínam. Ja som chcel názov Axios. Tuším bol v hre i názov Amen. Nakoniec však niekto (azda o. Peter Bombár) navrhol Prameň. A ten sa ujal.

Ako vznikalo prvé číslo? Bol to strojopis „na kolene“?

V dnešnom ponímaní áno. Vtedy sme používali jednu z najmodernejších techník, ktorá bola dostupná – T602 (úsmev). Bol to primitívny textový editor československej výroby na klasických počítačoch. Keďže som ho vedel ako jeden z mála vďaka strednej škole slušne ovládať, grafická robota pripadla mne. A potom i všetky diplomovky písané v T602. Teda skoro všetky. Priamo na tvorbu prvého čísla nemám veľa spomienok. Spomínam si však na jeho „tlačenie“ či presnejšie kopírovanie. Poslúžila nám malá kopírka s pohyblivým krytom v terajšej Sále biskupov na Arcibiskupskom úrade v Prešove. Tá chrlila jednu jednostrannú kópiu asi za 5 sekúnd. A druhá strana sa musela podávať ručne. Takže kopírovať sto strán obojstranne trvalo skoro pol hodiny. Stál som pri malom stolíku, na ktorom bola položená, a vtom sa otvorili dvere a dnu vošiel vtedajší otec biskup Ján Hirka s vládnou návštevou. Pamätám si, že otec biskup sa ma spýtal, čo tu robím, a potom s dávkou hrdosti povedal ostatným,

že tu sa teraz robí prvé číslo bohosloveckého časopisu. Bolo to v decembri 1992.

Čo Vás inšpirovalo, aby ste začali vytvárať časopis bohoslovcov?

Bude to znieť pateticky. Poslušnosť. A aj nemalá dávka mladíckej hrdosti a odvahy, že zmením svet. Dnes vidím, že je dôležité zmeniť seba. A nie je to ľahké.

Čo všetko Vás tvorba Prameňa naučila, čo Vám dala do života?

Myslím si, že iba rozvinula schopnosti, ktoré vo mne vybudovali rodičia i stredná škola, v novej dimenzii. A dnes som tou novou dimenziou doslova pohltený. Bez tohto času by som dnes nerobil metropolitný časopis Slovo.

Máte aj nejakú zábavnú príhodu, ktorá sa Vám spája s redaktorstvom?

Veľa. Spolubratom sa nie vždy chcelo podieľať sa na tvorbe časopisu. Ja som už vtedy bol naučený, že ak sa niečo dohodne, povie, má sa

to dodržať. Slovo chlapa má byť pevné. Dnes môžem povedať, že nielen chlapa. A príprava jedného z prvých čísel končila asi tak: „Ja nemôžem. Ja sa musím učiť. Daj mi pokoj. Ja to neviem. Mne sa nechce...," vety, ktoré som počúval, keď som riešil, kto napíše články. A keďže časopis mal vyjsť, zobral som pero, či skôr klávesnicu, a zveril sa pôsobeniu Svätého Ducha. Vtedy vyšiel nie Prameň, ale Gradošovník (úsmev). Podpisoval som sa rôznymi menami. Pomáhal mi pri tom Róbert Jáger. I on sa pridal k rôznorodosti podpisov.

Aké je podľa Vás posolstvo tohto časopisu? Je niečo, čo by ste odkázali súčasným a budúcim redaktorom Prameňa?

Nebojte sa! To sú slová veľkého pápeža Jána Pavla II., dnes už svätého, ktoré boli mottom jeho návštevy Slovenska v roku 1995. Nebáť sa je pre bohoslovca a kňaza dôležité. A prostredníctvom časopisu sa každý, kto píše, kto ide na trh s vlastnou kožou, kto otvára svoje vnútro, učí nebáť sa, zbavuje sa strachu.

Za rozhovor ďakuje redakčná rada

RÍM

Rozhovor s bohoslovcom Richardom Fučkom, ktorý bol účastný celej metropolitnej púte v Ríme.

Začiatkom októbra sa seminaristom naskytla neopakovateľná príležitosť, v rámci metropolitnej púte mohli putovať do Ríma.
Ako si to vnímal Ty?

Vnímal som to ako obrovské požehnanie a možnosti ísť do Ríma pri príležitosti jubilejného roka sa jednoducho nedalo povedať nie.

Bol si už niekedy v Ríme?

Táto púť bola už moja tretia, predtým som bol vo Večnom meste s mladými Košickej eparchie.

Takže si už vedel, do čoho ideš, poznal si „rímske chodníčky"...

Mal som výhodu, že už mesiac vopred som vedel, kam sa chcem ísť opäť pozrieť. Ako sa vraví, všetky cesty vedú do Ríma, ale cestou naspäť na miesto, kde sme boli ubytovaní, som už aj ja vybral mobil s navigáciou ako ostatní chlapci.

Čím sa táto púť odlišovala od predchádzajúcich?

Táto púť zaplnila námestie množstvom slovenských gréckokatolíkov, nebol to už iba jeden autobus. Navyše ako bohoslovec som mal možnosť byť oblečený v podriasniku, ktorý nás odlišoval od okolitých turistov. Práve tí nás mnohokrát zastavili, pýtali sa, kto sme, odkiaľ sme a či sa s nami môžu odfotiť. Boli tam turisti z Kanady, Nemecka, Poľska, Anglicka aj z ázijských krajín, ktorí už aj vďaka nám vedia, že na Slovensku sú gréckokatolíci, ktorí oslavujú 200 rokov od založenia Prešovskej eparchie.

Čo v Tebe zanechala audiencia v Aule Pavla VI.?

Vidieť pápeža naživo a zblízka, nielen v okne na Anjel Pána, vedieť, že sa prihovára konkrétne nám, slovenským pútnikom. Jeho príhovor, v ktorom sa venoval celému cirkevnému spoločenstvu, od hierarchie až po mamy a otcov, ktorých úlohu vyzdvihol a povzbudil k pravému a živému svedectvu... a to všetko v nádhernej aule spolu s ikonou krásnobrodskej Bohorodičky bolo jednoducho úžasné.

Aký najsilnejší zážitok si odnášaš z púte?

Je ťažké vybrať iba jeden. Jednoznačne ním budú archijerejské liturgie v pápežských bazilikách,

ktoré boli slúžené v cirkevnej slovančine aj v slovenčine. Určite sa zapísali do pamäti i mnohým kňazom a bohoslovcom, ktorí mohli slúžiť a posluhovať pri takýchto významných oltároch. Mne sa ušla iba bočná lavica, keďže som nemal žiadnu aktívnu úlohu. Taktiež som mal možnosť spolu s jedným spolubratom držať pozdravný banner pri generálnej audiencii, kde som si užil pár minút slávy. Stihol som navštíviť baziliku minor Santa Maria in Trastevere, v ktorej sú mozaiky z 12. storočia. Už od prvej návštevy Ríma sa stala mojou srdcovkou.

Máš aj nejakú hmotnú pamiatku, suvenír?

Už dávnejšie som si chcel kúpiť prsteň s Otčenášom z Lateránu, preto hneď, ako som vybral tašku z autobusu, som utekal do Lateránskej baziliky, od ktorej sme, našťastie, bývali iba nejaké 2 kilometre, čo sú dve zástavky metra.

Ochutnal si aj taliansku kuchyňu?

Bývali sme v Inštitúte sestier dominikánok na Via Casilina, kde sme mali zabezpečené raňajky a večere. Išlo o typické talianske večere, ktoré trvali minimálne hodinu, a podávala sa pasta, lasagne a podobné typické špeciality. O obed sa každý staral sám, no musím sa priznať, že raz to bol aj taliansky McDonald.

Chcel by si sa niekedy do Večného mesta vrátiť?

Určite áno, je to mesto, ktoré toho ešte veľa ukrýva. Za tých pár dní som sa všade ponáhľal, a predsa som nestihol všetko, čo som chcel vidieť. O niektorých miestach, ktoré by som rád navštívil, som sa dozvedel až po návrate na Slovensko, keď sme si hovorili o svojich zážitkoch.

Čo si nestihol?

Najviac mi je ľúto Pomarančovej záhrady na Aventíne, jednom z rímskych pahorkov, ktorá je plná pomarančovníkov, lietajú tam pestrofarebné vtáky a z bočnej rímsy je dych berúci výhľad na celý Rím. Žiaľ, prišiel som presne v čase, keď už tento park zatvárali. Taktiež by som si rád pozrel PIO – pápežský východný inštitút, Augustinianum, Kolégium sv. Cyrila a Metoda,... vecí na zozname je ešte veľa.

Púť do večného mesta

Spomienky seminaristov

Jedným z najkrajších zážitkov z Ríma bola pre mňa audiencia s pápežom Františkom, počas ktorej sa osobne prihovoril k nám, pútnikom zo Slovenska. Určite ale nezabudnem ani na krásne baziliky, ktoré sme navštívili, osobitne na Baziliku Santa Maria in Trastevere, posiatu krásnymi mozaikami.

Ján Pavúk

Pre mňa osobne jedným z najsilnejších momentov výročnej púte bola svätá liturgia v Bazilike Santa Maria Maggiore. Bolo zvláštne uvedomiť si, že stojím tam, kde pred 1 155 rokmi rovnako stáli i svätí Cyril s Metodom.

Martin Grošík

Nezabudnuteľnou spomienkou z Ríma je pre mňa možnosť sprevádzať svätú liturgiu svojím spevom v Bazilike Svätého Petra. Tam som si uvedomil dôležitosť jednoty s apoštolským stolcom a v modlitbe spevom som ďakoval za dar byť gréckokatolíkom.

Jakub Jasik

Silná prítomnosť Krista pri príchode Sv. Otca Františka, keď pri jeho slovách vstupoval do našich sŕdc samotný Kristus, aby pretváral naše životy, povolania, rodiny a aby do nich priniesol pokoj a spásu.

Mário Kopčo

Život v Cirkvi sa uskutočňuje v spoločenstve bratov a sestier, ktorí spoločne kráčajú za jedným cieľom – za Kristom. Túto pravdu som si mohol uvedomiť na ďakovnej púti v Ríme, keď sme spoločne ako jedna Cirkev prišli vzdať vďaku Bohu za prijaté dobrodenia. Pohľad na rôzne kultúry a národy, ktoré sa rovnako ako my prišli pomodliť so Svätým Otcom, vo mne ešte väčšmi umocnil obraz jednej Kristovej Cirkvi, kde nás Boh zachraňuje každého bez rozdielu pleti či národnosti.

Michal Vasiľ

Naša seminárna púť do Ríma bola pre mňa veľmi obohacujúca, bol som tam po prvýkrát. Najviac ma fascinovalo, keď sa na Námestí sv. Petra zhromaždili tisícky ľudí zo všetkých krajín sveta, a nie všetci sme si rozumeli, ale počas modlitby Anjel Pána sme sa zjednotili aj napriek jazykovým bariéram. Najkrajším zážitkom pre mňa bolo asistovať na archijerejskej sv. liturgii v Bazilike sv. Petra.

Peter Ferenc

Pre našich nových spolubratov sme si pripravili pár klasických otázok, na ktoré nebolo jednoduché odpovedať. Pozrime sa, s akými predstavami medzi nás prichádzali.

Samuel Malik

Farnosť Kolonica

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?

Do seminára som nastúpil kvôli veľkej túžbe stať sa kňazom. Tú mám už od detstva. Chcem pomáhať ľudom s ich duchovnými potrebami a vysluhovať im sviatosti. Mal som veľa duchovných vzorov, kňazov. Odkedy som si povedal, že svojou horlivosťou a službou chcem byť ako oni, ešte viac ma to priťahovalo ku kňazstvu. Hoci to bola trochu kľukatá cesta, vďaka Bohu, som v seminári. Prosím, modlite sa za nás, aby sme boli dobrými, ale hlavne svätými kňazmi.

II. Akú modlitbu sa modlíš najradšej?

Najradšej mám Ježišovu modlitbu na čotkách, modlím sa ju vždy. Veľmi rád mám aj Moleben k Presvätej Bohorodičke a strelné modlitby.

Štefan Závacký

Farnosť Miková

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?

Hlavným podnetom vstúpiť do seminára bola túžba stať sa kňazom, túžba slúžiť Bohu a ľuďom. Či ma niečo odrádzalo? Pokušenie tu bude vždy, ale ja dúfam a verím, že zvládnem cestu, na ktorú si ma povolal Pán.

II. Akú modlitbu sa modlíš najradšej? Máš duchovný vzor, obľúbeného svätého?

Mám dosť obľúbených modlitieb, napríklad sv. ruženec, Korunku k Božiemu milosrdenstvu, ale najradšej sa modlím Ježišovu modlitbu. Mojím obľúbeným svätým je náš blahoslavený biskup P. P. Gojdič.

Kamil Oravec

Farnosť Miková

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?

Hlavným podnetom bol moment zamyslenia. Dovtedy som mal vlastné plány, v ktorých som nevidel nič, s čím by som bol išiel proti Božej vôli.

Avšak v tom čase som sa začal reálne zamýšľať, či moje plány sú v zhode s Božou vôľou. Až keď som dal aj Bohu možnosť vyjadriť sa k môjmu ďalšiemu smerovaniu, začal mi klásť na srdce, aké má so mnou plány ON. Priamo ma neodrádzalo nič, no mal som jeden rozhovor, ktorý mi pomohol uvidieť kňazské povolanie nielen zo strany viery, ale aj z praktickej, rozumovej strany.

II. Máš duchovný vzor, obľúbeného svätého?

Mojím veľkým vzorom z radu svätých je sv. František z Assisi. Som oslovený najmä skutočnosťou, že bol ochotný bezvýhradne sa vzdať čohokoľvek, keď si uvedomil, že jeho život nesmeruje správnym smerom.

Maroš Tažik

Farnosť Spišská Nová Ves

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?

Hlavným podnetom môjho rozhodnutia vstúpiť do seminára bol osobný zážitok s Bohom a jeho uistenie, že toto je cesta pre mňa.

II. Akú modlitbu sa modlíš najradšej? Máš duchovný vzor, obľúbeného svätého?

Veľmi rád mám modlitbu Akatistu k Presvätej Bohorodičke a sv. ruženec. Medzi mojich obľúbených svätých patrí sv. Augustín z Hippo, svätý učiteľ Cirkvi, ktorý ma oslovil svojím životom.

Richard Rodák

Farnosť Prešov-Sídlisko III

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?

Zásadné rozhodnutie padlo na prelome 1. a 2. ročníka strednej školy. Nevedel som opísať momentálny pocit (teraz už rozoznaného povolania

od Pána), ktorý som vtedy zažíval. Do konca 2. ročníka som sa definitívne rozhodol pre prihlášku do seminára. Odrádzali ma azda len niektorí ľudia..

II. Máš duchovný vzor, obľúbeného svätého?
Najradšej mám Ježišovu modlitbu a z mojich vzorov je to najskôr sv. Efrém Sýrsky.

Mario Kopčo

Farnosť Budimír

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?
Tiché a nenápadné áno som sa rozhodol povedať Bohu. Boh klope na dvere srdca každého jedného z nás, nie preto, aby tam urobil škodu, ale aby v ňom stvoril niečo čisté a krásne. Rozhodol som sa pre cestu, po ktorej chcem kráčať spolu s naším nebeským Otcom. Chcem sa stať kňazom, pretože svet potrebuje hrdinov. Lebo bez kňaza nemáme prístup ku Kristovi. Chcem byť kňazom, ktorý odpúšťa hriechy. Chcem byť živou ikonou Krista. Chcem byť kňazom, lebo svet potrebuje otcov. A chcem byť kňazom, lebo chcem rozšíriť svoju rodinu. Ježiš urobil niečo výnimočné: rozhodol sa ísť cestou slabosti a na prvý pohľad sa zdalo, že dopustil, aby nad ním zvíťazili iní. Na cestu, ktorá viedla k slabosti a pokore, sa vydal už vo chvíli, keď sa v Máriinom lone Slovo stalo telom.

II. Máš duchovný vzor, obľúbeného svätého?
Mojím obľúbeným svätým je Peter. Prečo práve on? Sv. Lukáš opisuje situáciu, keď Šimon na Ježišovo slovo spustil sieť do mora a chytil obrovské množstvo rýb. Peter vtedy padol Ježišovi k nohám a povedal mu: „Pane, odíď odo mňa, lebo som človek hriešny.“ Ježiš mu povedal: „Neboj sa, odteraz už budeš loviť ľudí.“ Odvtedy Peter chodil s Ježišom, počúval ho a nasledoval. Aj ja chcem nasledovať Ježiša a chcem loviť ľud.

Jozef Andrej

Farnosť Trebišov

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?

Veľkým podnetom pre podanie prihlášky do seminára bolo pre mňa svedectvo kňazov z môjho okolia, vidím v nich vzor otcovstva a horlivých pastierov. Veľmi sa mi tiež páčili víkendové stretnutia pre kandidátov, vďaka ktorým som mohol zažiť, aký je život v seminári.

II. Akú modlitbu sa modlíš najradšej?

Jednou z mojich najobľúbenejších modlitieb je modlitba Cherubínskej piesne – pre mňa je vyjadrením toho, že náš život má byť chválou Pána a že pri každej modlitbe je potrebné odložiť všetky svetské starosti a vstúpiť do Božej prítomnosti.

David Siroka

Farnosť Kapišová

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?

Najdôležitejším podnetom, prečo vstúpiť do seminára, bolo Bohom

vnuknuté pozvanie, ktoré som stále rozlišoval. Pri tejto ceste rozlišovania som sa jedného dňa spýtal Boha, či to myslí vážne. Otvoril som Božie slovo a prostredníctvom konkrétneho slova som ihneď pochopil, že mám ísť práve touto cestou. Cestou, ktorá ma dnes duchovne formuje.

II. Máš duchovný vzor, obľúbeného svätého?
Mojím duchovným vzorom je o. Michal Jančišin, vďaka ktorému sa mi otvárali oči v duchovnom živote. A obľúbený svätý Ján Pavol II.

Timotej Paločko

Farnosť Prešov-mesto

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?
Môj príchod do seminára má dva dôvody. Prvým dôvodom je samotná seminárna formácia, vďaka ktorej sa naučím, ako sa zachovať v rôznych situáciách života, aj v tých náročnejších, a zostať v súlade s Božou vôľou. A druhým dôvodom je moja túžba začleniť sa a pomôcť Cirkvi v akejkoľvek veci.

II. Akú modlitbu sa modlíš najradšej?
Mojou najobľúbenejšou modlitbou je modlitba Otče náš. Mám ju rád, pretože pri nej si vždy pripomínam, že Božia vôľa je dôležitejšia a prednejšia než naša ľudská. Týmto sa vo svojom živote chcem riadiť, aby som nemal problém úplne sa odovzdať a dôverovať Bohu.

Marián Baran

Farnosť Banské

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?

Pochádzam z dediny Banské, ktorá sa nachádza neďaleko mládežníckeho centra Bárka v Juskovej Voli, teda mnoho času som trávil práve tam. Môžem povedať, že Bárka mi značne pomohla nielen v mojom rozhodnutí vstúpiť do seminára, ale aj celkovo v mojom osobnom duchovnom živote, či už prostredníctvom animátorskej školy, alebo vďaka rôznym evanjelizačným víkendom.

II. Akú modlitbu sa modlíš najradšej?

V seminári som si veľmi obľúbil modlitbu večierne a utierne. Sú to nádherné modlitby, pri ktorých som začal cítiť veľký prísun Božieho požehnania a milostí.

Jakub Šimko

Farnosť Šarišské Jastrabie

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?

Pred štyrmi rokmi som si začal postupne pripúšťať aj kňazstvo ako možnosť plnej služby Bohu. Myslel som si, že sedem rokov je veľa, ale vidím,

že každým dňom je to bližšie a ja sa cítim, resp. si uvedomujem svoju nehodnosť pre toto Kristovo tajomstvo, a preto považujem čas formácie za veľmi potrebný pre budovanie. Bál som sa, že tu nezažijem bratstvo ako spoločenstvo, no už teraz ho nachádzam.

II. Máš duchovný vzor, obľúbeného svätého?
Mám viac vzorov u svätých, napr. sv. Jozafát Kuncevič, prep. Serafim Sarovský, sv. Silván z Athosu či prep. Simeon Stĺpnik.

Michal Onderko

Farnosť Bardejov-Družba

I. Vďaka komu, resp. kvôli čomu si sa rozhodol vstúpiť do seminára? Odrádzalo Ťa niečo?
Hlavným podnetom bola a je túžba po vzťahu s Bohom a túžba slúžiť mu, ktoré som pociťoval už dlhšie pred vstupom do seminára. Mal som mnoho rôznych záľub a ciest, ktorými by mal smerovať môj život po skončení gymnázia. Ale napriek tomu, že ma baví mnoho vecí, nič ma nenapĺňa takou radosťou, ako keď môžem niekomu rozprávať o svojej viere a o Bohu. Keďže som synom kňaza, uvedomujem si, že život kňaza a jeho rodiny nie je jednoduchý, o to viac, že dnes sa stále viac útočí na kňazov a Cirkev, preto mám veľkú bázeň pred tým, že prídu časy, keď bude potrebné opäť vydať svedectvo.

II. Máš duchovný vzor, obľúbeného svätého?
V poslednej dobe ma spomedzi svätých oslovil najmä životopis sv. Jána Vianneyho a sv. Jána XXIII.

Prijatie do bratsva 16. október 2018

MIKULÁŠ V PREŠOVE

Mikulášske poďakovanie

Veľké ***ĎAKUJEM*** patrí všetkým dobrodincom,
ktorí nám pomohli, aby sme sa v tomto predvianočnom
období stali predĺženou rukou sv. Mikuláša.
Nech Vám Boh, darca všetkých dobier, oplatí Váš nezištný dar.

Myslíme na Vás všetkých v modlitbách.
Seminaristi 3. ročníka

Obliečka 13. november 2018

Gréckokatolícke bohoslovecké formačné centrum v Prešove

Účelom Gréckokatolíckeho bohosloveckého formačného centra je podporovať vzdelávanie seminaristov, kňazov, biskupov, žiakov gréckokatolíckych cirkevných škôl i laikov a rozvíjať duchovné a kultúrne hodnoty Gréckokatolíckej cirkvi, a tiež chrániť ľudské zdravie.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého, kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.

Číslo účtu: *2921855774/1100*
IBAN: *SK47 1100 0000 0029 2185 5774*
Adresa: *Sládkovičova 23, 080 01 Prešov*
tel.: *+421 051/75 673 80*
fax: *+421 051/75 673 77*
e-mail: *gacajozef@gmail.com*
IČO: *42230624*
DIČ: *2023270953*
SWIFT kód: *CEKOSKBX*
Riaditeľ centra: *Mgr. Jozef Gača*

Navštívte naše webstránky:
www.unipo.sk/pracoviska/gks
www.gojdic.sk

Nech Pán vo svojej štedrosti požehná Vás i Vašich blízkych za dobré dielo, ktoré ste týmto pre jeho Cirkev vykonali. Pán Boh zaplať!

Redakcia

Zodpovedný za vydanie:
ThDr. Miroslav Dancák, PhD.
Šéfredaktor:
Richard Fučko
Grafická úprava:
Štefan Keruľ-Kmec
Redakčná Rada:
David Rybovič, Samuel Novický
Jazyková korektúra:
Mgr. Annamária Vlkovičová
Foto:
Štefan Keruľ-Kmec, Dávid Rybovič
Adresa redakcie:
Sládkovičova 23, 080 01 Prešov
www.gojdic.sk,
www.unipo.sk/pracoviska/gks

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu článkov.

Vydané: december 2018, ročník XXV.,
akademický rok 2018/2019

ISSN 2454-0447

Reklamy

www.facebook.com/vladykamilanodpoveda
www.vladykoveodpovede.sk

Základným poslaním **Televízie Logos** je prinášať dnešnému človeku Krista.

Gréckokatolícky magazín
– každý utorok vo večerných hodinách v televízii Lux

Časoslov greckokatolíka
– aplikácia Časoslov má slúžiť veriacim ako sprievodca modlitbou alebo digitálna modlitebná knižka
www.casoslov.app

Christos raždajetsja!